

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ל"א ע"ב

פרשת בראשית

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ל"א ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

דאקרי כנסת ישראל.

תרגום לעברית

וששת הימים העליונים הללו, הפסוק פרש אותם, שכתוב (דברי הימים א כט) לך ה' הגדלה והגבורה והתפארת וגו'. כי כל - זה צדיק. בשמים - זו תפארת. ובארץ - זו כנסת ישראל, כמו תרגומו: שאוחז בשמים ובארץ. כלומר, שיסוד העולם שנקרא כ"ל, הוא אוחז בתפארת שנקרא שמים, ובארץ שנקראת כנסת ישראל.

טקסט הזוהר

ועל דא בראשית, ב' ראשית היא (חכמה, כמה דתרגם יונתן בראשית בחכמתא) בגין דאיהי תניינא לחושבנא ואקרי ראשית. בגין דהאי כתרא עלאה טמירא היא קדמאה. ועל דלא עייל בחושבנא, תניינא הוי ראשית. בגין דא ב' ראשית. ועוד כמה דחכמה עלאה איהי ראשית. חכמה תתאה ראשית נמי הויא. ועל דא לית לאפרשא ב' מן ראשית.

ועל זה בראשית. ב' ראשית היא [חכמה, כמו שתרגם יונתן בראשית בחכמה] בגלל שהיא שניה לחשבון, ונקראת ראשית בגלל שכתר עליון זה טמיר הוא ראשון. ועל שלא נכנס בחשבון, הראשית הוא שני. בגלל זה ב' ראשית. ועוד, כמו שחכמה עליונה היא ראשית, גם כך חכמה תחתונה גם היא ראשית, ולכן אין להפריד ב' מן ראשית.

טקסט הזוהר

בראשית מאמר קרינו ליה והכי הוא. ושיתא יומין נפקין מינה ואתכלילן ביה. ואלין אקרוין כגוונא דאלין אחרנין. ברא אלהים. הדא הוא דכתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. מאי להשקות את הגן לאשקאה ולקיימא ליה ולאסתכלא ביה בכל מה דאצטריך. אלהים אלהים חיים, דמשמע בראשית ברא אלהים ודאי על ידי דההוא נהרא בגין לאפקא כלא ולאשקאה כלא.

תרגום לעברית

לבראשית קוראים לו מאמר וכך זה. וששה ימים יוצאים ממנו ונכללים בו, ואלה נקראים כמו שאלה האחרים. ברא אלהים - זהו שכתוב ונהר יצא מעדן להשקות את הגן. מה זה להשקות את הגן? להשקותו ולקיים אותו ולהסתכל בו בכל מה שצריך. אלהים - אלהים חיים, שמשמע בראשית ברא אלהים ודאי על ידי אותו נהר כדי להוציא הכל ולהשקות הכל.

טקסט הזוהר

את השמים חבורא דכר ונוקבא כדקא חזי. לבתר האי. ביה אתברי עלמא לתתא. ביה יהיב חילא לכלא.

תרגום לעברית

את השמים - חבור זכר ונקבה כראוי. אחר כך בו נברא העולם למטה, בו נתן כח לכל.

השלמה מההשמטות (סימן כ"ח)

ומנא לן דשמים הוי קודשא בריה הוא, דכתיב (מלכים א' ח') ואתה תשמע השמים. אטו שלמה מתפלל אל השמים שישמעו תפלתו, אלא שנקרא שמן על שמו. ולמה נקרא שמים אלא שהוא עגול כמו ראש ומלמד שמים מימינו ואש משמאלו והוא באמצע שא מים, מאש וממים ומכניס ביניהם שלום, בא האש ומצא מצדו מדת האש. בא מים ומצא מצדו מדת המים והיינו (איוב כ"ה) עושה שלום במרומו, מאי שמים מלמד שגבל הקדוש ברוך הוא אש ומים וטפחן זה בזה ועשה מהן ראש לדבריו שנאמר (תהלים קי"ט) ראש דברך אמת. ע"כ. (עד כאן מההשמטות)

תרגום לעברית

ומנין לנו ששמים הם הקדוש ברוך הוא? שכתוב (מלכים א ח) ואתה תשמע השמים. האם שלמה מתפלל אל השמים שישמעו תפלתו? אלא שנקרא שמן על שמו. ולמה נקרא שמים? אלא שהוא עגול כמו ראש, ומלמד, המים מימינו ואש משמאלו והוא באמצע, שא מים, מאש וממים, ומכניס ביניהם שלום. בא האש ומצא מצדו מדת האש. בא מים ומצא מצדו מדת המים, והיינו (איוב כה) עושה שלום במרומו. מהם השמים? מלמד שגבל הקדוש ברוך הוא אש ומים וטפחן זה בזה, ועשה מהן ראש לדבריו, שנאמר (תהלים קיט) ראש דברך אמת: ע"כ.

טקסט הזוהר

א"ת השמים דמשמע דשמים אפיקו את בחילא דרזא דאלהים חיים בתר דראשית אפיק ליה.

תרגום לעברית

א"ת השמים, שמשמע שהשמים הוציאו את, בפח של סוד אלהים חיים אחר שראשית הוציא אותו.

כִּיּוֹן דִּהְיֵי אַפִּיק כָּלָא וְכָלָא אַתִּישֵׁב בְּדוּכְתִּיה כָּחַד. עֲזָקָא דָא בְּתַרִּיתָא אַתְּעִבִּידת
רֵאשִׁית. וּבִהְיֵי רֵאשִׁית אַפִּיק נְהוּרִין עֲלָאין וְשָׂרִי נְהָרָא וְשָׂרִי מִיָּא לְנִגְדָא לְקַבְּלָא
לְתַתָּא. וְעַל דָּא בְּרֵאשִׁית וְדַאי בְּרָא אֱלֹהִים. בִּיה בְּרָא עֲלֵמָא תַתָּאָה. בִּיה אַפִּיק נְהוּרִין.
בִּיה יְהִיב חֵילָא לְכָלָא.

תרגום לעברית

כִּיּוֹן שְׁזָה הוֹצִיא הַכֹּל, וְהַכֹּל הִתְיַשֵּׁב בְּמִקוֹמוֹ כְּאַחַד, טַבַּעַת זֶה הָאֲחֵרוֹנָה נַעֲשֶׂתָה רֵאשִׁית,
וּבְרֵאשִׁית הַזֶּה הוֹצִיא אוֹרוֹת עֲלִיוֹנִים, וְהַשָּׂרָה אוֹר וְהִתְחִילוּ מִיָּם לְהַשְׁפִּיעַ כְּנֶגֶד לְמַטָּה.
וְעַל זֶה בְּרֵאשִׁית וְדַאי בְּרָא אֱלֹהִים. בּוֹ בְּרָא עוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, בּוֹ הוֹצִיא מְאוֹרוֹת, בּוֹ נִתְּן
כֹּחַ לְכָל.

טקסט הזוהר

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר עַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה י) הִיתְפָּאֵר הַגִּרְזֵן עַל הַחוּצָב בּוֹ. שְׂבָחָא דְמֵאן,
לָאו דְאֻמְנָא הוּא. כֹּךְ בִּהְיֵי רֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים עֲלָאָה אֶת הַשָּׁמַיִם. שְׂבָחָא דְמֵאן
דְּאֱלֹהִים הוּא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי הָאִי דְכְּתִיב, (דברים ד) אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרוֹבִים אֵלָיו.
קְרוֹבִים. קְרוֹב מִבְּעֵי לִיה. אֵלָא אֱלֹהִים עֲלָאָה. אֱלֹהִים דְּפַחַד יִצְחָק. אֱלֹהִים בְּתַרָּאָה.
וּבְגִינֵי כֹךְ קְרוֹבִים (לְקַמֵּן קֵלָה א) וּגְבוּרוֹת סְגִיאִין אֲנוּן דְּנִפְקִין מִחַד וְכָלָהוּ חַד.

תרגום לעברית

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, עַל זֶה כְּתוּב (ישעיה י) הִיתְפָּאֵר הַגִּרְזֵן עַל הַחוּצָב בּוֹ. הַשְּׁבַח שֶׁל מִי -
לֹא שֶׁל הָאֱמֵן הוּא? כֹּךְ בְּרֵאשִׁית הֵאֱתַר בְּרָא אֱלֹהִים עֲלִיוֹן אֶת הַשָּׁמַיִם - הַשְּׁבַח שֶׁל מִי?
שֶׁל אֱלֹהִים הוּא! אָמַר רַבִּי יוֹסִי, זֶה שְׂכָתוֹב (דברים ד) אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹהִים קְרוֹבִים אֵלָיו.
קְרוֹבִים? קְרוֹב צְרִיף לְהִיּוֹת! אֵלָא אֱלֹהִים עֲלִיוֹן. אֱלֹהִים שֶׁל פַּחַד יִצְחָק. אֱלֹהִים אַחֲרוֹן.
וּמִשּׁוּם כֹּךְ כְּתוּב קְרוֹבִים, וּגְבוּרוֹת רַבּוֹת הֵם שְׁיוּצָאִים מֵאַחַד וְהַכֹּל אַחַד.

השלמה מההשמטות (סימן כ"ט)

והָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ. בְּזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָיָה בְּאֵלֵין קְלִיפִין הָיָה בּוֹנֵה עֲלָמִין וּמַחְרִיבֵן וְהָאֵל אֱוִקְמוּהָ דְלִית הַשְׁפָּעָה בְּכָל עֲלָמִין, וְנִהָר דְּאִיהוּ צְדִיק יַחֲרִב וְיִבְשׁ בְּתָרִין עֲלָמִין, בְּעֲלָמָא דִין וּבְעֲלָמָא דְאַתִּי. וְאִית מָאן דְּאָמַר דְּסָלִיק בְּמַחֲשַׁבְתִּיהָ לְמַבְנֵי עֲלָמִין וּלְהַחְרִיבֵן. וְאָמַר דִּין מְהֻנֵּין לִי וְדִין לֹא מְהֻנֵּין לִי. אֵלֵין דְּאִתְמַר בְּהוֹן אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ מְהֻנֵּין לִי. וְאַחֲרָנִין דְּאִתְמַר בְּהוֹן וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ דְאַחֲזִי עַל עֲלָמִין דְּסָלִיק בְּרַעוּתִיהָ לְמַבְנֵי לֹון וְלֹא עֲבִיד לֹון עֲלִיהוּ אִתְמַר תְּהוֹ וְבָהוּ. וּבְזִמְנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאֵלֵין קְלִיפִין אִתְמַר בֵּיה (אִיכָה ג') סְכוּתָה בְּעֵנָן לָךְ מַעְבּוֹר תְּפִלָּה.

תרגום לעברית

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ (בְּרֵאשִׁית א'). בְּזִמְנָא שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הָיָה בְּקַלְפוֹת הָאֵלָה, הָיָה בּוֹנֵה עוֹלָמוֹת וּמַחְרִיבֵן, וְהָרִי הִקִּימוּ שְׂאִין הַשְׁפָּעָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְנִהָר שְׁהוּא צְדִיק יַחֲרִב וְיִבְשׁ בְּשָׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, בְּעוֹלָם הָיָה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וַיֵּשׁ מִי שְׂאוֹמֵר שְׁעָלָה בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ לְבָנוֹת עוֹלָמוֹת וּלְהַחְרִיבֵן, וְאָמַר זֶה מוֹעִיל לִי וְזֶה לֹא מוֹעִיל לִי. אֵלָה שְׁנֵאָמַר בָּהֶם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ - מוֹעִילִים לִי, וְהָאֲחֵרִים שְׁנֵאָמַר בָּהֶם וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְּהוֹ וְבָהוּ, שְׁמֵרָאָה עַל עוֹלָמוֹת שְׁעָלָה בְּרִצּוֹנוֹ לְבָנוֹתָם וְלֹא עָשָׂה אוֹתָם - עֲלֵיהֶם נֵאָמַר תְּהוֹ וְבָהוּ. וּבְזִמְנָא שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּקַלְפוֹת הָלֹו, נֵאָמַר בּוֹ (אִיכָה ב) סְכַת בְּעֵנָן לָךְ מַעְבּוֹר תְּפִלָּה.

טקסט הזוהר

תְּהוֹ וְחֻשָּׁךְ עֲלִיהוּ אִתְמַר (שְׁמוֹת י"ד) וַיְהִי הָעֲנָן וַיַּחֲשֹׁךְ וְאֵלֵין קְלִיפִין דְּאִגּוּזָא, מוֹחָא מְלָגָאוּ דְתִלְיָא (דְתִלְת) לַד' סְטָרִין דָּא יְהו"ה דְּאִיהוּ לֹא קַבִּיל מִסָּאָבוּ, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יִרְמְיָה כ"ג) הֲלֹא כֹה דִּבַּרְתִּי כְּאֵשׁ נָאִם יְיָ. מָה אֲשָׂא לֹא מְקַבֵּל טוּמְאָה הֲכִי שְׁמִיָּה לֹא מְקַבֵּל טוּמְאָה. וּבְזִמְנָא דְמִתְגַּבְּרִין אֵלֵין קְלִיפִין וְאִתְבְּרוּן מְאִגּוּזָא, צְלוּתָא דְאִיהוּ

שְׁכִינָתָא אֲדֹנָי, סִלְקָא לְגַבִּי בְּעֵלָה דְּאִיהוּ יְהוֹ"ה וְסִלִּיקַת כּוּלָּהּ, דְּבִזְמַנָּא דְּאִיהוּ מִתְכַּסֵּי מִינָּה בְּאֵלִין קְלִיפִין, אִיהִי אֶתְקַרִּיאת עֲנִיָּה יְבֻשָּׁה וְלִית לָּהּ אֵלָּא מָה דִּי־הִבִּין עֲבָדִין בְּחֻשָּׁא.

תרגום לעברית

תהו וחסך, עליהם נאמר (שמות יד) וַיְהִי הָעֶנָן וַהַחֹשֶׁךְ, וְאֵלֹהֵי קִלְפוֹת הָאֱגֹז. הַמֶּלֶךְ מִבְּפָנִים שְׁתַּלּוּי [של שלש] לְאַרְבַּעַת צִדִּדִּים זֶה יְהוֹ"ה, שֶׁהוּא לֹא מְקַבֵּל טְמֵאָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ירמיה כג) הֲלוֹא כֹה דִּבַּרְתִּי כֹאֵשׁ נָאֻם ה'. מָה אֵשׁ לֹא מְקַבֵּל טְמֵאָה, כִּךְ שְׁמוֹ לֹא מְקַבֵּל טְמֵאָה. וּבְזִמְנֵי שְׁמִתְגַּבְּרוֹת הַקִּלְפוֹת הִלְלוּ וְנִשְׁכְּרוֹת מִהָאֱגֹז, הִתְפַּלָּה, שֶׁהִיא שְׁכִינָה, אֲדֹנָי, עוֹלָה לְבַעֲלָה שֶׁהוּא יְהוֹ"ה, וּמַעֲלָה הַכֹּל. שְׁבִזְמַן שֶׁהוּא מִתְכַּסֶּה מִמֶּנָּה בְּקִלְפוֹת הִלְלוּ, הִיא נִקְרֵאת עֲנִיָּה יְבֻשָּׁה, וְאִין לָּהּ אֵלָּא מָה שְׁנוֹתָנִים עֲבָדִים בְּחֻשָּׁא.

טקסט הזהור

וּבְהָהוּא זְמַנָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְפָּשֵׁט מֵאֵלִין קְלִיפִין אֶתְמַר (ישעיה ל') וְלֹא יִכְנָף עוֹד מוֹרִיךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ. וּמָה דְּהָוָה יְבֻשָּׁה אֶתְמַר בָּהּ, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ. וְאֶתְקַרִּיאת בְּרַכָּה דִּילִיָּה, קֶרֶבְנָא דִּילִיָּה, עוֹלָה דִּילִיָּה, דְּאוּקִיד כָּל אֵלִין קְלִיפִין. וְסִלִּיקַת לְגַבִּיָּה קְטָרַת. קְשׁוּרָא דִּילִיָּה, עוֹלָה דִּילִיָּה, דְּכָתִיב (ויקרא ו') זֹאת תֹּרַת הָעוֹלָה, הִיא הָעוֹלָה בְּצִלּוֹתָא דְּשַׁחֲרִית, הִיא הָעוֹלָה לְגַבִּיָּה בְּצִלּוֹתָא דְּמִנְחָה בְּכִמְה רִיחִין וּבּוֹסְמִין דְּגֵן עֵדֶן דְּאִיהִי גֵן דְּאוּרִיָּתָא. הֵדָּא הוּא דְּכָתִיב, (שיר השירים ד) גֵּן נָעוּל אַחוֹתִי כָּלָה, סְתִימָא דְּלֹא אֶתְפַּתַּחַת אֵלָּא לְגַבִּי בְּעֵלָּה.

תרגום לעברית

ובאותו זמן שמתפשט הקדוש ברוך הוא מן הקלפות הללו, נאמר (ישעיה ל') וְלֹא יִכְנָף עוֹר מוֹרִיךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִיךְ. וּמָה שֶׁהִיתָה יְבֻשָּׁה, נֶאֱמַר בָּהּ (שם ו') מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְנִקְרֵאת הַבְּרַכָּה שְׁלוֹ, הַקֶּרֶבֶן שְׁלוֹ, עוֹלָה שְׁלוֹ שְׁשׁוּרָף כָּל הַקִּלְפוֹת הִלְלוּ. וְעוֹלָה אֶל הַקְטָרַת הַקְשׁוּר שְׁלוֹ, הָעוֹלָה שְׁלוֹ, שְׁכָתוּב (ויקרא ו') זֹאת תֹּרַת הָעֹלָה. הִיא

העלה - בתפלת שחרית, היא העלה - אליו בתפלת מנחה בכמה ריחות ובשמים של גן עדן, שהיא גן התורה. זהו שכתוב (שיר ד) גן נעול אחתי כלה. סתומה שלא נפתחת אלא רק לבעלה.

טקסט הזוהר

וכד ייתי בעלה (תהלים נ"א) אדני שפתי תפתח דאיהי כבא עלאה אתפתחת לגביה בתרין (בתרין) סמכין קשוט וקבילת ליה בתרין דרועין, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. יהו"ה נחית לגבה ודא הוא רזא אמ"ן (דאמ"ן) גימטריא יאהדונה"י דאיהו חבורא דתרין שמיהן באתון. ובגין דא גדול העונה אמן יותר מן המברך בזמנא דאינון תרין ברישא דצדיקיא.

תרגום לעברית

וכשיבא בעלה, (תהלים נא) אדני שפתי תפתח, שהוא דלת עליונה נפתחת אליו בתרים [בשני] עמודי אמת (נצח והוד) ומקבלת אותו בשתי זרועות. זהו שכתוב (שיר ב) שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. יהו"ה יורד אליה, וזהו סוד אמ"ן גימטריא יאהדונה"י, שהוא חבור שני שמות באותיות, ולכן גדול העונה אמן יותר מהמברך, בזמן שהם שנים בראש הצדיקים.

טקסט הזוהר

אבל כד אינון ברישא דחייבייא כנסת ישראל אמרת לגבייהו (שיר השירים א') אל תראוני שאני שחרחרת מאלין דשריין לפתאה לבני נשא כמה דהוו מפתין לישראל בעגלא בשית שעתין, הדא הוא דכתיב (שמות ל"ב) וירא העם כי בוש משה לרדת מן ההר. ואוקמוה מאי כי בוש, אלא בשית שעתין עבדו ית עגלא בגין לאפרשא לון משבע. הדא הוא דכתיב (שמות י"ב) אך ביום הראשון תשביתו שאר, אך חלק בין שש לשבע.

אָבֵל כְּשֶׁהֵם בְּרֹאשׁ הָרָשָׁעִים, כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל אוֹמְרַת לָהֶם, (שם א) אֵל תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי שְׁחַרְחֶרֶת, מֵאֵלֶּה שְׂשׂוּרִים לְפִתּוֹת לְבִנֵי אָדָם, כְּמוֹ שֶׁהָיוּ מִפְתִּים אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעֵגֶל בִּשְׁשׁ הַשָּׁעוֹת. זֶהוּ שְׁכָתוֹב (שמות לב) וַיֵּרָא הָעָם כִּי בִשְׁשׁ מִשָּׁה לָרֶדֶת מִן הָהָר, וּבְאֵרוֹה, מֶה זֶה בִּשְׁשׁ? אֵלֶּה בִּשְׁשׁ שָׁעוֹת עָשׂוּ אֶת הָעֵגֶל, כְּדִי לְהַפְרִידם מִשְׁבַּע. זֶה שְׁכָתוֹב אֶה בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שָׂאֵר. אֶה - חֶלֶק בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה.

טקסט הזוהר

וּבִגִּין דָּא אָמְרָה כְּנִסֵּת לְיִשְׂרָאֵל שְׂשׂוּפְתָנִי הַשֶּׁמֶשׁ גָּרְמוּ דְאִסְתָּלֵק מִנִּי ו' דְּאִיהוּ הַשֶּׁשׁ וְאוֹר הַשֶּׁשׁ דִּהְוָה נִהִיר בְּסִתְרָא דְשִׁית תִּיבִין דְּאִינוּן (דברים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד, בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי, נִיחָר גְּרוֹנָם דְּבִטְלוּ קִרְיַת שְׁמַע דְּאִתְמַר בִּיה (תהלים קמ"ט) רוּמְמוֹת אֵל בְּגְרוֹנָם, וּבִגִּין דָּא שְׂמוֹנִי נוֹטְרָה אֶת הַכְּרָמִים, דְּאִינוּן שְׂאֵר אוּמִין עָרְב רַב. וּבִגִּין דָּא כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי וּבִגִּין דָּא אִינוּן עָרְב רַב מְצַלִּיחִין בְּכָלֵא.

תרגום לעברית

וְלִכְן אָמְרָה כְּנִסֵּת יִשְׂרָאֵל, שְׂשׂוּפְתָנִי הַשֶּׁמֶשׁ. גָּרְמוּ שְׁהִסְתָּלֵק מִמֶּנִּי ו' (תפארת), שֶׁהוּא הַשֶּׁשׁ, וְאוֹר הַשֶּׁשׁ שֶׁהָיָה מֵאִיר בְּסִתְרָא שֶׁל שֵׁשׁ תְּבוֹת, שֶׁהֵם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד, בְּנֵי אֲמִי נִחְרוּ בִּי, נִחָר גְּרוֹנָם שֶׁבִטְלוּ קִרְיַת שְׁמַע, שְׁנֶאֱמַר בָּה (תהלים קמט) רוּמְמוֹת אֵל בְּגְרוֹנָם, וְלִכְן שְׂמוֹנִי נוֹטְרָה אֶת הַכְּרָמִים, שֶׁהֵם שְׂאֵר אֲמוֹת עָרְב רַב. וְלִכְן כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי, וְלִכְן אוֹתָם עָרְב רַב מְצַלִּיחִים בְּכָל.

טקסט הזוהר

כְּתָנוֹת עוֹר חֲשׂוּכִין דְּעֵינִין דְּאִתְמַר בְּהוּן (בראשית כ"ז) וַתִּכְהֶינן עֵינָיו מִרְאוֹת, לְאִסְתָּכְלָא לְאֵלִין דְּאִתְמַר בְּהוּן (יחזקאל א') נִפְתָּחוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲרָאָה מִרְאוֹת אֱלֹהִים דְּאִינוּן חֲמִשׁ אוֹר דְּעוֹבְדָא דְּבְרָאשִׁית כְּתָנוֹת אוֹר אִינוּן. וְהָאֶרֶץ הִיָּתָה תְּהוּ. וְהָאֶרֶץ הוּא

חד. תהו תרין. בהו תלת. חשך ארבע. תהום חמש. וארבע אינון דכלילן בגופא ואינון ארבע יסודין דאינון קליפין דאגוזא, ובגין דא והארץ היתה תהו. ואוקמוה היתה מקדמת דנא, דהכי ארחא דקליפין דמקדמין למוחא.

תרגום לעברית

כתנות עור חשוכי העינים, שנאמר בהם (בראשית כז) ותכהין עיניו מראות, להסתכל על אותם שנאמר בהם (יחזקאל א) נפתחו השמים ואראה מראות אלהים, שהם חמש פעמים אור שבמעשה בראשית, כתנות אור הם. והארץ היתה תהו. והארץ - הרי אחד, תהו - שנים, בהו - שלשה. חשך - ארבעה. תהום - חמשה. וארבעה הם שכלולים בגוף, והם ארבעה יסודות שהם קלפות האגוז, ולכן והארץ היתה תהו. ובארוה היתה - מקדם לכן, שכה דרך הקלפות שקודמות למח.

טקסט הזוהר

ורוח אלהים דא רוחא דמשיחא, דמיד דיהא מרחפת על אנפי מיא דאורייתא מיד יהא פורקנא, הדיא הוא דכתיב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי אור. וישלחהו יי אלהים, מיד (למשיחא) משיחא דהוא בגנתא דעדן במה דאתמר ביה וישלחהו מגן עדן מעדון דיליה. ואמאי לעבוד את האדמה דאיהי שכינתא בגין דא וישלחהו מיד, דיפוק מתמן.

תרגום לעברית

ורוח אלהים - זו רוחו של משיח, מיד שתהא מרחפת על פני מי התורה, מיד תהיה גאלה. זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור. וישלחהו ה' אלהים, מיד [ולמשיח] את המשיח שהיה בגן עדן, כמו שנאמר בו (בראשית ג) וישלחהו [וגו'] מגן עדן, מעדונו, ולמה? לעבד את האדמה, שהיא שכינה. בגלל זה וישלחהו, מיד שיצא משם.

וַיֵּשְׁכֹן מִקֵּדָם לָגֹן עֵדֶן אֶת הַכְּרוּבִים דְּאִינוּן מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף דְּמִשְׁכָּא רוּחָא דְּמִשְׁיחָא דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, וְרוּחַ אֱלֹהִים דָּא שִׁיל"ה הֵהוּא דְּאֶתְמַר בֵּיהּ וְאַצְלָתִי מִן הָרוּחַ, דְּהֵכִי סָלִיק שִׁילָה מִשָּׁה בְּחוּשְׁבָּנָא. וַיֵּשְׁכֹן מִקֵּדָם, דְּאַקְדִים שִׁילָה לְתַרְוּוּיָהּ בְּגִין דִּיהֵא מִרְחַפֶּת עַל אֲנָפּוּי דְּאוֹרִייתָא וּפּוֹרְקָנָא בֵּיהּ תִּלְיָא וְהָא אוֹקְמוּהָ.

תרגום לעברית

וַיֵּשְׁכֹן מִקֵּדָם - לָגֹן - אֶת הַכְּרוּבִים, מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד וּמְשִׁיחַ בֶּן יוֹסֵף שְׁמוּשָׁה רוּחַ הַמְּשִׁיחַ, שְׁנַאֲמַר בּוּ וְרוּחַ אֱלֹהִים, זֶה שִׁיל"ה, אוֹתוֹ שְׁנַאֲמַר בּוּ (במדבר יא) וְאַצְלָתִי מִן הָרוּחַ, שְׁכַךְ עוֹלָה שִׁילָה כְּחֶשְׁבֹן מִשָּׁה. וַיֵּשְׁכֹן מִקֵּדָם, שְׁמַקְדִים שִׁילָה לְשִׁנְיָהּ, כְּדִי שְׁתַּהֲיָה מִרְחַפֶּת עַל פְּנֵי הַתּוֹרָה, וְהִגְאָלָה תְּלוּיָהּ בּוּ, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ.

טקסט הזוהר

וְאֵת לַהֲטַת הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת מִיָּד יְהֵא בִּידִיָּהּ. וּמֵאִי גִיהוּ, מִטָּה מִטְט"ר וֹן דְּאֶתְהַפֵּךְ מִמִּטָּה לְנַחֲשׁ וּמִנַּחֲשׁ לְמִטָּה. וְעוֹד מִטָּה דָּא שְׁכִינְתָּא תַּתָּא וְאִם זָכוּ יִשְׂרָאֵל כְּלָפֵי חֶסֶד לִימִינָא וְיִפְקוּן בְּרַחֲמֵי. וְאִם לָאוּ מִטָּה כְּלָפֵי חוּכָה לְסִטְרָא דְּגִבּוֹר"ה דְּתַמָּן נַחֲשׁ, אֵל אַחֵר. דְּתַבְעַ לְשִׁפּוֹךְ דְּמָא וְאֶתְקַטִּיל מְשִׁיחַ וְסִגִּיאִין מִיִּשְׂרָאֵל. וּבְגִין דָּא אֶתְמַר (רות ג') שְׁכָבִי עַד הַבֹּקֶר דְּאִיהוּ בֹקֶר דְּאַבְרָהָם דִּיהֵא מִטָּה כְּלָפֵי חֶסֶד וּבְגִין דָּא וְאֵת לַהֲטַת הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת וְכֹלָא לְשִׁמּוֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים דְּאִיהִי אוֹרִייתָא דְּאֶתְמַר בָּהּ עֵץ חַיִּים הִיא וְאִיהִי אוֹרִייתָא דְּבַעַל פָּה. אִם זָכָה בֶּר נֶשׁ, אִיהִי סֵם חַיִּים דִּילִיָּהּ. וְאִם לָאוּ, הִיא מִתְהַפֶּכֶת לִיָּהּ לְסֵם הַמָּוֶת. וְהָא אוֹקְמוּהָ מְאִירִי מִתְנִיתִין הֵכִי, כְּגוֹנָא דְּמִטָּה דְּאֶתְהַפֵּךְ לְנַחֲשׁ וּמִנַּחֲשׁ לְמִטָּה. וּבְזִמְנָא הֵהוּא יִתְמַחוּן מִן עֲלָמָא כָּל אִינוּן דְּאֶתְמַר בְּהוּן (שמות ז') וַיַּעֲשׂוּ כֵן חֲרָטוּמִי מִצָּרִים בְּלִטִּיָּהֶם: (עד כאן מההשמטות)

ואת להט החרב המתהפכת, מיד יהיה בידו, ומהו? המטה. מטטרו"ן מתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה. ועוד, מטה זו שכינה תחתונה, ואם זכו ישראל - כלפי חסד, לימין, ויצאו ברחמים. ואם לאו - מטה כלפי חובה, לצד הגבורה, ששם הנחש אל אחר שמבקש לשפך דם, ונהרג משיח ורבים מישראל, ולכן נאמר (רות ג) שכבי עד הבקר, שהוא בקר של אברהם שיהיה מטה כלפי חסד. ובגלל זה ואת להט החרב המתהפכת, והכל כדי לשמר את דרך עץ החיים, שהיא תורה, שנאמר בזה (משלי ג) עץ חיים היא, והיא תורה שבפעל פה. אם זכה אדם - היא סם חיים שלו, ואם לאו - היא מתהפכת לו לסם המוות. והרי פרשוה בעלי המשנה בזה, כמו שהמטה שהתהפך לנחש ומנחש למטה. ובאותו זמן ימחו מן העולם כל אותם שנאמר בהם (שמות ז) ויעשו כן חרטומי מצרים בלטיהם:

טקסט הזוהר

תוספתא בראשית'ת בראשית'ת רמז לקת'ר חכמ'ה. אלהים רומז לבין'ה. א'ת רומז לגדול'ה וגבור'ה. השמי'ם דא הוא תפארת'ת. וא'ת רומז לנצ'ח הו'ד יסו'ד. האר'ץ רומז למלכו'ת: (עד כאן תוספתא)

תרגום לעברית

בראשית'ת בראשית'ת רמז לקת'ר חכמ'ה. אלהים רומז לבין'ה. א'ת רומז לגדולה וגבור'ה. השמי'ם זהו תפארת'ת. וא'ת רומז לנצ'ח הו'ד יסו'ד. האר'ץ רומז למלכו'ת: עד כאן התוספתא.

טקסט הזוהר

השלמה מההשמטות (סימן ל)

אמר רבי ברכיה מאי דכתיב והארץ היתה תהו, מאי משמע היתה, שכבר היתה. ומאי תהו, דבר המתהא את בני אדם. ומאי בהו, דבר שיש בו ממש, דכתיב בהו, בו הוא. על שם מאי דכתיב (קהלת ז) גם את זה לעצמת זה עשה האלהים. ברא בהו ושם מקומו בשלום. ברא תהו ושם מקומו ברע. בהו בשלום דכתיב (איוב כה) עושה שלום במרומיו. מלמד שמכאל שר ימינו של הקדוש ברוך הוא, מים וברד. וגבריאל שר שמאלו, אש. ושר שלום ביניהם מכריע והיינו דכתיב עושה שלום במרומיו. ומנלן דבהו שלום, דכתיב (ישעיה מה) עושה שלום ובורא רע, הא כיצד רע מתהו ושלום מבהו, ברא תהו ושם מקומו ברע, שנאמר עושה שלום ובורא רע. ברא בהו ושם מקומו בשלום שנאמר עושה שלום במרומיו ע"כ: (עד כאן מההשמטות)

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. (ויאמר אלהים למי הוא אומר אינו אומר אלא לאחרים. יהי (לעיל כב) אור לעולם הזה. ויהי אור לעולם הבא). ודא (דא) איהו נהורא דברא קודשא בריך הוא בקדמיתא. והוא נהורא דעינא. והוא נהורא דאחזי קודשא בריך הוא לאדם קדמא ויהי חזי ביה מסייפי עלמא ועד סייפי עלמא. והוא נהורא דאחזי קודשא בריך הוא לדוד ויהוה משבח ואמר (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. והוא נהורא דאחזי קודשא בריך הוא למשה וחקמא ביה מגלעד ועד דין.

תרגום לעברית

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. [ויאמר אלהים, למי הוא אומר? אינו אומר אלא לאחרים, יהי אור לעולם הזה, ויהי אור לעולם הבא]. וזהו האור שברא הקדוש ברוך הוא בתחלה, והוא אור העין, והוא אור שהראה הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון והיה

רואה בו מסוף העולם ועד סוף העולם, והוא אור שהראה הקדוש ברוך הוא לדוד, והיה משבח ואומר (תהלים לא) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. והוא האור שהראה הקדוש ברוך הוא למשה וראה בו מגלעד ועד דן.

טקסט הזוהר

ובשעתא דחמא קודשא בריך הוא דיקומון תלתא דרינ חייבין. ואנון דרא דאנוש ודרא דטופנא ודרא דפלגה (נ' א גניז ליה) בגין דלא ישתמשון ביה, ויהב יתיה קודשא בריך הוא למשה ואשתמש ביה תלת ירחין דאשתארו ליה מיומי עבורא דיליה. כמא דאת אמר, (שמות ב) ותצפנהו שלשה ירחים.

תרגום לעברית

ובשעה שראה הקדוש ברוך הוא שיעמדו שלשה דורות של רשעים, והם, דור אנוש, ודור המבול, ודור הפלגה - גנז אותו כדי שלא ישתמשו בו, ונתן אותו הקדוש ברוך הוא למשה והשתמש בו שלשה חדשים שנשארו לו מיום עבורו, כמו שנאמר (שמות ב) ותצפנהו שלשה ירחים.

טקסט הזוהר

ובתר תלת ירחין עאל קמי פרעה נטיל ליה קודשא בריך הוא מניה. עד דקאים על טורא דסיני לקבלא אורייתא והדר ליה ההוא נהורא ואשתמש ביה כל יומי. ולא יכלו בני ישראל למקרב בהדיה עד דיהב מסוה על אנפוי כמא דאת אמר, (שמות לה) וייראו מגשת אליו. ואתעטרף ביה כטלית. הךא הוא דכתיב, (תהלים קד) עוטה אור כשלמה.

תרגום לעברית

ואחר שלשה ירחים נכנס לפני פרעה, לקח אותו הקדוש ברוך הוא ממנו, עד שעמד על הר סיני לקבל את התורה, והחזיר לו אותו האור והשתמש בו כל ימיו. ולא יכלו בני ישראל לקרב אליו, עד שנתן מסוה על פניו, כמו שנאמר (שם לד) וייראו מגשת אליו.

והתעטף בו כטלית. זהו שכתוב (תהלים קד) עטה אור כשלמה.

טקסט הזוהר

יהי אור ויהי אור. כל מה דאיתמר ביה ויהי הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי. אמר רבי יצחק אור דברא קודשא בריך הוא בעובדא דבראשית הוה סליק נהוריה מסייפי עלמא עד סייפי עלמא ואתגנוז.

תרגום לעברית

יהי אור ויהי אור. כל מה שנאמר בו ויהי - הוא בעולם הזה ובעולם הבא. אמר רבי יצחק, אור שברא הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית, היה עולה אורו מסוף העולם ועד סוף העולם ונגנז.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ל"ב ע"א) ♦

טקסט הזוהר

מאי טעמא אתגנוז. בגין דלא יתהנון מניה חייבי עלמא. ועלמין לא יתהנון בגיניהון. והוא טמיר לצדיקא, לצדיק דיקא

תרגום לעברית

מה הטעם שנגנז? כדי שלא יתנו ממנו רשעי העולם, והעולמות לא יתנו בגללם. והוא שמור לצדיקים, לצדיק דוקא, שכתוב (תהלים צז) אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה. ואז יתפשמו העולמות ויהיו כלם אחד. ועד היום שיהיה העולם הבא, הוא נסתר ונגנוז.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

